

PERĖJIMO NUO INSTITUCINĖS GLOBOS PRIE ŠEIMOJE IR BENDRUOMENĖJE TEIKIAMŲ PASLAUGŲ NEĮGALIESIEMS IR LIKUSIEMS BE TĖVŲ GLOBOS VAIKAMS 2014-2020 METŲ VEIKSMŲ PLANAS

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
2014 m. rugsėjis

Veiksmų planu siekiama

vykdant bandomuosius projektus numatyti nuoseklius ir koordinuotus veiksmus, skatinančius nuoseklią ir koordinuotą perėjimo iš institucinės globos prie paslaugų neįgaliems asmenims (įskaitant vaikus ir jaunimą), turintiems proto ir (ar) psichikos negalią ir likusiems be tėvų globos vaikams, įskaitant kūdikius bei šeimoms bendruomenėje ir pagalbos šeimai, globėjams (rūpintojams) sistemos kūrimą

Tikslinēs grupēs

Like be tēvu
vaikai (īskaitant
kūdikius),
patiriantys
rizikā vaikai bei
jū šeimos

Nejgalūs vaikai
ir jaunimas,
turintis proto,
psichikos
negaliā bei jū
šeimos

Nejgalūs
suaugē, turintys
proto ar
psichikos
negaliā bei jū
šeimos

Pertvarkos esmė

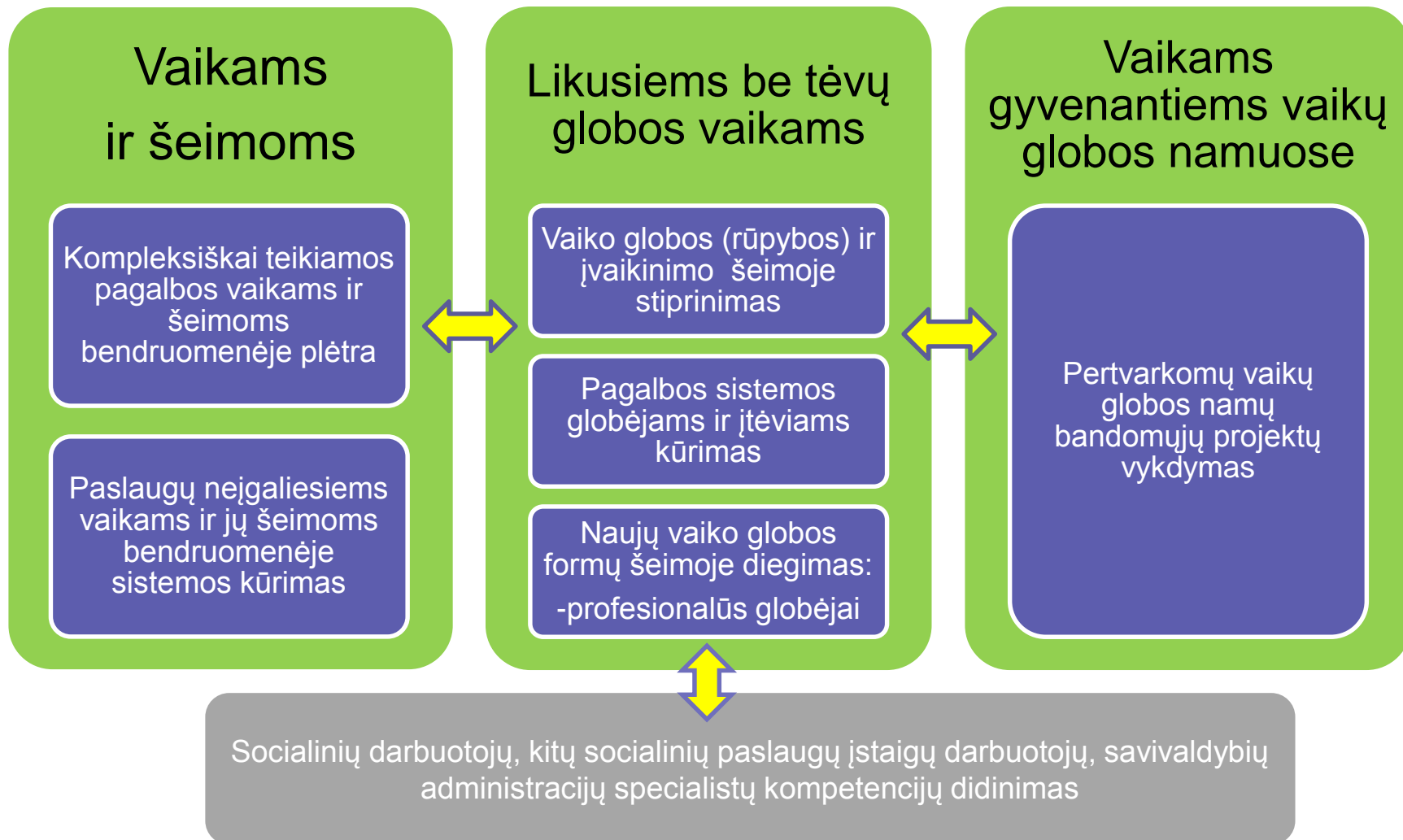

Bendruomeninių paslaugų
neįgaliesiems, šeimoms
sistemos kūrimas, vaikų ir
neįgaliųjų patekimo į
institucinę globą prevencija

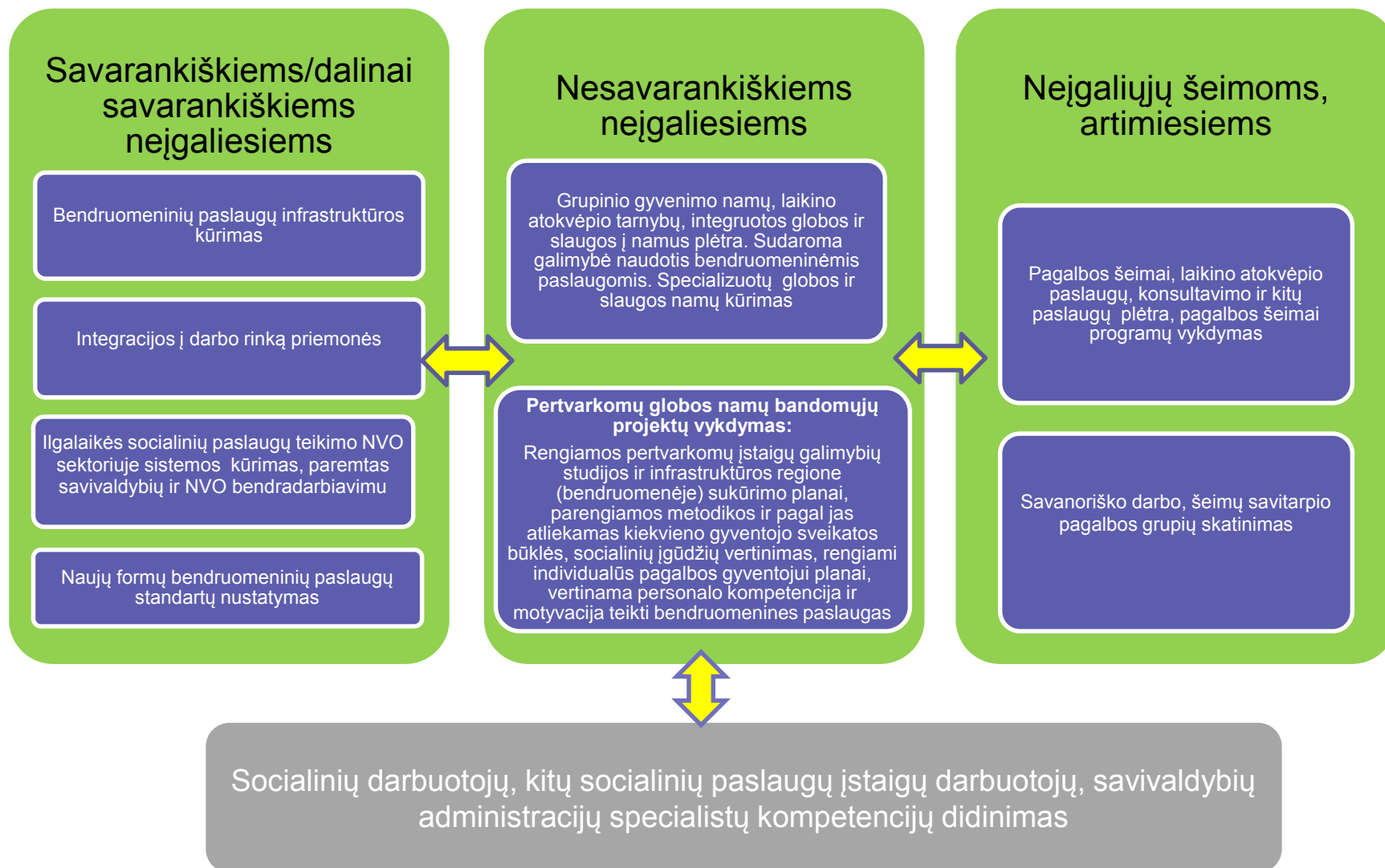

○ **Globos namų pertvarka.
Bandomieji projektai.**

1 UŽDAVINYS. Veiksmų kryptys vaikams ir šeimoms

2 UŽDAVINYS. Veiksmų kryptys neįgaliesiems ir jų šeimoms

3 UŽDAVINYS. Veiksmų kryptis – Visuomenės vertybinių nuostatų kaita

Visuomenės švietimas
apie
proto (psichikos)
negalią

Visuomenės švietimas
apie
pozityvią tėvystę

Darbas su vietos
bendruomenėmis
vykdant pertvarką

Pertvarkos stebėseną

MARIJAMPOLĖS APSKRITIS

Paslaugos vaikams

	Vaikų globos namai	7 (265)
	Šeimynos	4 (33)
	Vaikų dienos centrai	26 (630)
	GIMK organizacijos	1
	Valstybiniai VGN Marijampolės vaikų globos namai „Putinas“	1 (25)
	Sutrikusio vystymosi kūdikų namai	0
	Kompleksinės paslaugos	1 (39)

Įstaigos pavadinimas	Socialinės globos kaina per mėn.	Faktinės 1 vaiko išlaikymo išlaidos
Marijampolė		
VSĮ Marijampolės vaiko tėviškės namai	1450	1546
VGN „Saltinėlis“	520	1657
Kartų namų Vaikų socialinės globos padalinys	1890,84	1879,25
Marijampolės VGN „Putinas“	2210	4584,22
Kalvarijos rajonas		
Kalvarijos sav. Vaikų laikinosios globos namai	1613	1638
Vilkaviškio rajonas		
Kybartų VGN	2270	2270
VSĮ Alvito Sv. Kazimiero namai	1323	1606
Sakių rajonas		
VSĮ Sakių VGN	1574	2543

Šakių rajonas

Vaikų globos namai – 1 (34)
Šeimynos – 4 (29)(16,6%) (33)
Šeimose – 106 (60.6%)
Institucijoje – 40 (22.9%)
Vaikų dienos centrai – 5 (119)
Kompleksinės paslaugos – 0
GIMK - 0

Kazlų Rūda

Vaikų globos namai – 0
Šeimynos – 0(1)(1.5%)
Šeimose – 35 (50.7%)
Institucijoje – 33 (47.8%)
Vaikų dienos centrai – 8 (202)
Kompleksinės paslaugos – 0
GIMK - 0

Vilkaviškio rajonas

Vaikų globos namai – 2 (65)
Šeimynos – 0
Šeimose – 116 (59.5%)
Institucijoje – 79 (40.5%)
Vaikų dienos centrai – 3 (53)
Kompleksinės paslaugos – 0
GIMK - 0

ŠAKIŲ RAJ.

(vaikų skaičius – 7096,
175 (2.5 %) globojami)

KAZLŲ RŪDOS

(vaikų skaičius – 2787,
69 (2,5 %) globojami)

Marijampolė

Vaikų globos namai – 3 (141)
Šeimynos – 0
Šeimose – 85 (51.8%)
Institucijoje – 79 (48.2%)
Valstybiniai vaikų globos namai – 1(25)
Vaikų dienos centrai – 9 (226)
Kompleksinės paslaugos – 1 (39)
GIMK - 1

VILKAVIŠKIO RAJ.

(vaikų skaičius – 9824,
195 (2%) globojami)

MARIJAMPOLĖS

(vaikų skaičius – 13256,
164 (1,2 %) globojami)

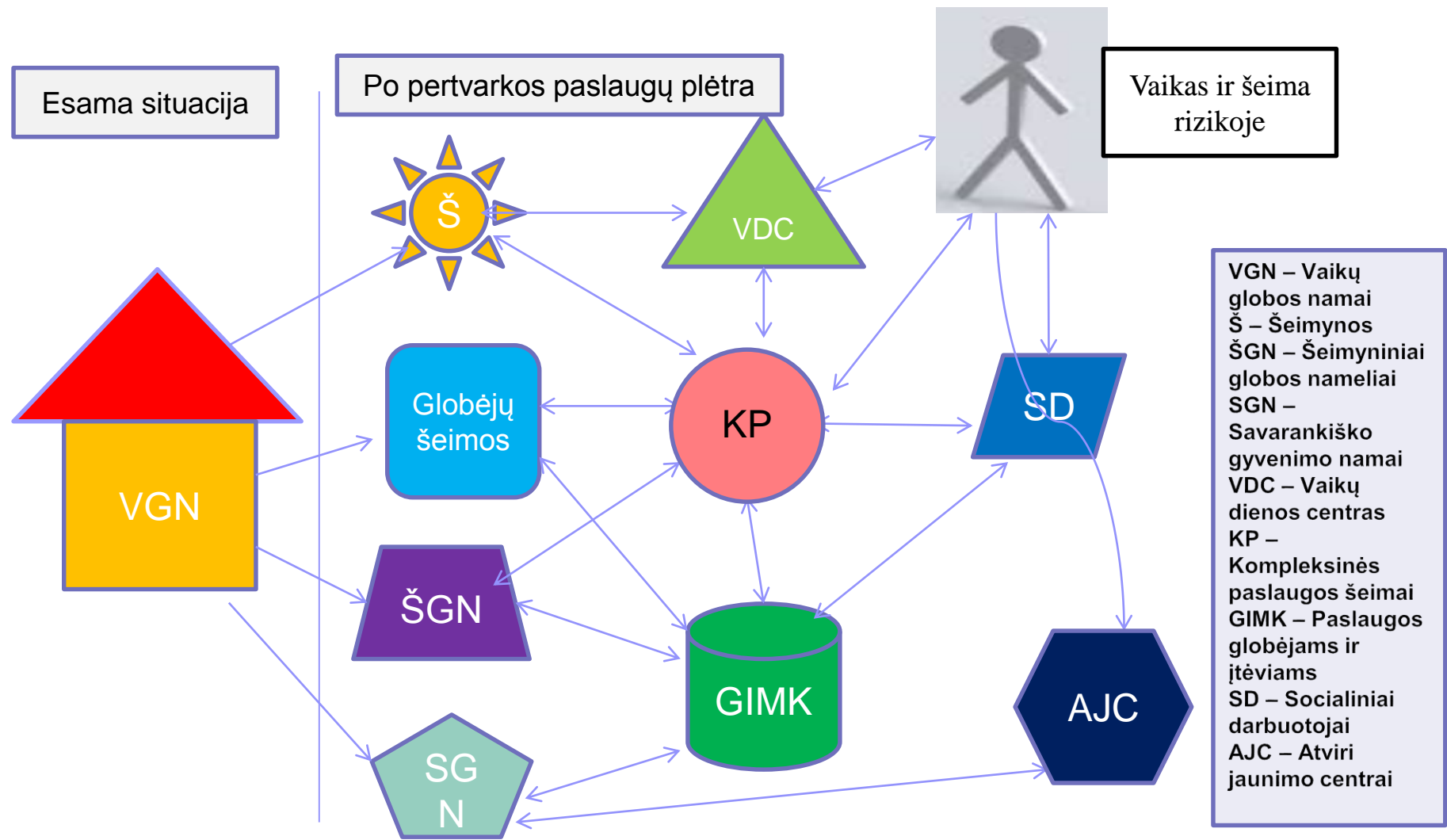
KALVARIJOS R.

(vaikų skaičius – 2837,
81 (2,9 %) globojami)

Kalvarijos rajonas

Vaikų globos namai – 1 (25)
Šeimynos – 0
Šeimose – 41 (50.6%)
Institucijoje – 40 (49.4%)
Vaikų dienos centrai – 1 (30)
Kompleksinės paslaugos – 0
GIMK - 0

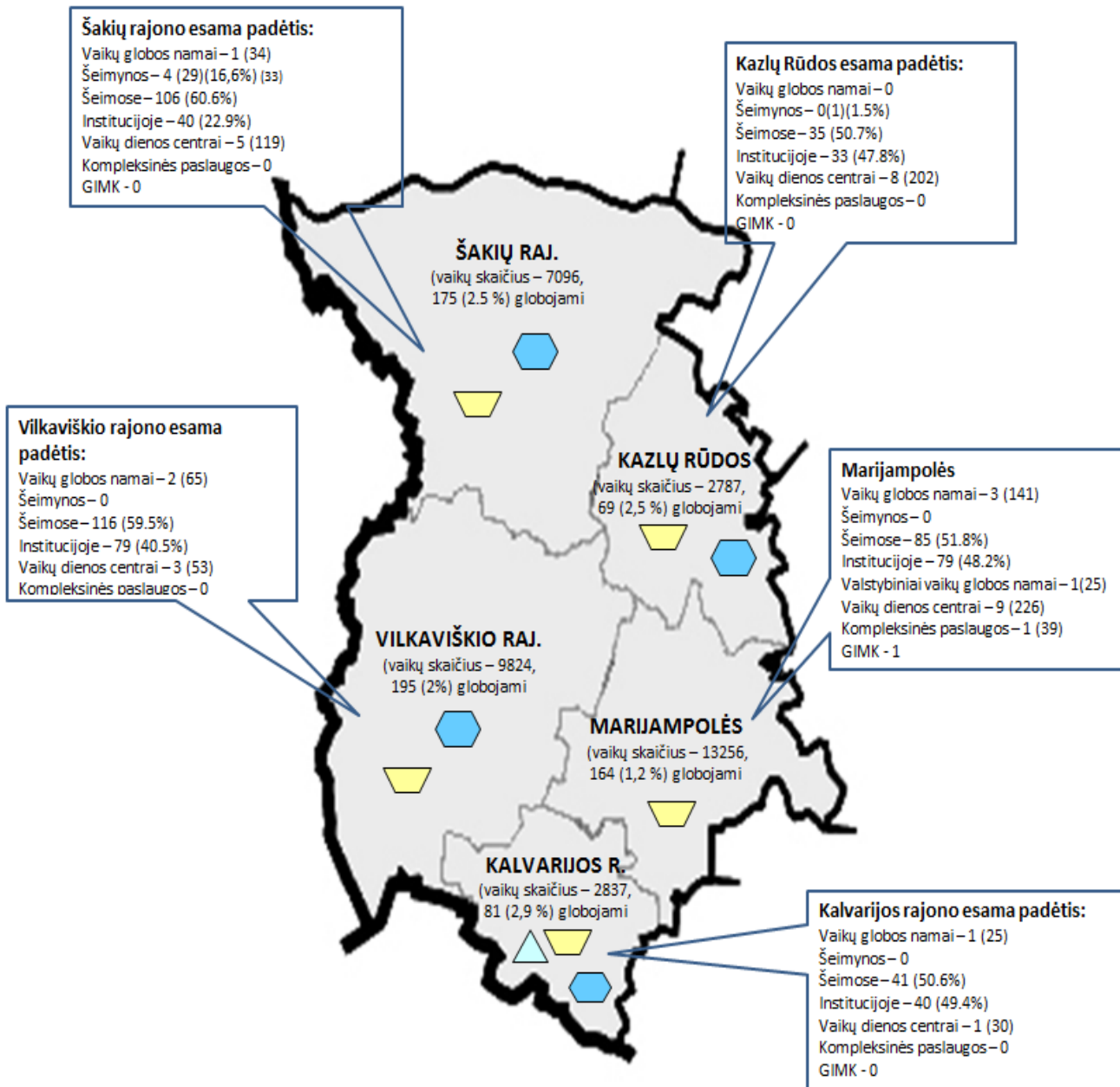
Vaikų globos namų pertvarka ir paslaugų plėtra vaikui ir šeimai bendruomenėje

MARIJAMPOLĖS REGIONO PERSPEKTYVOS

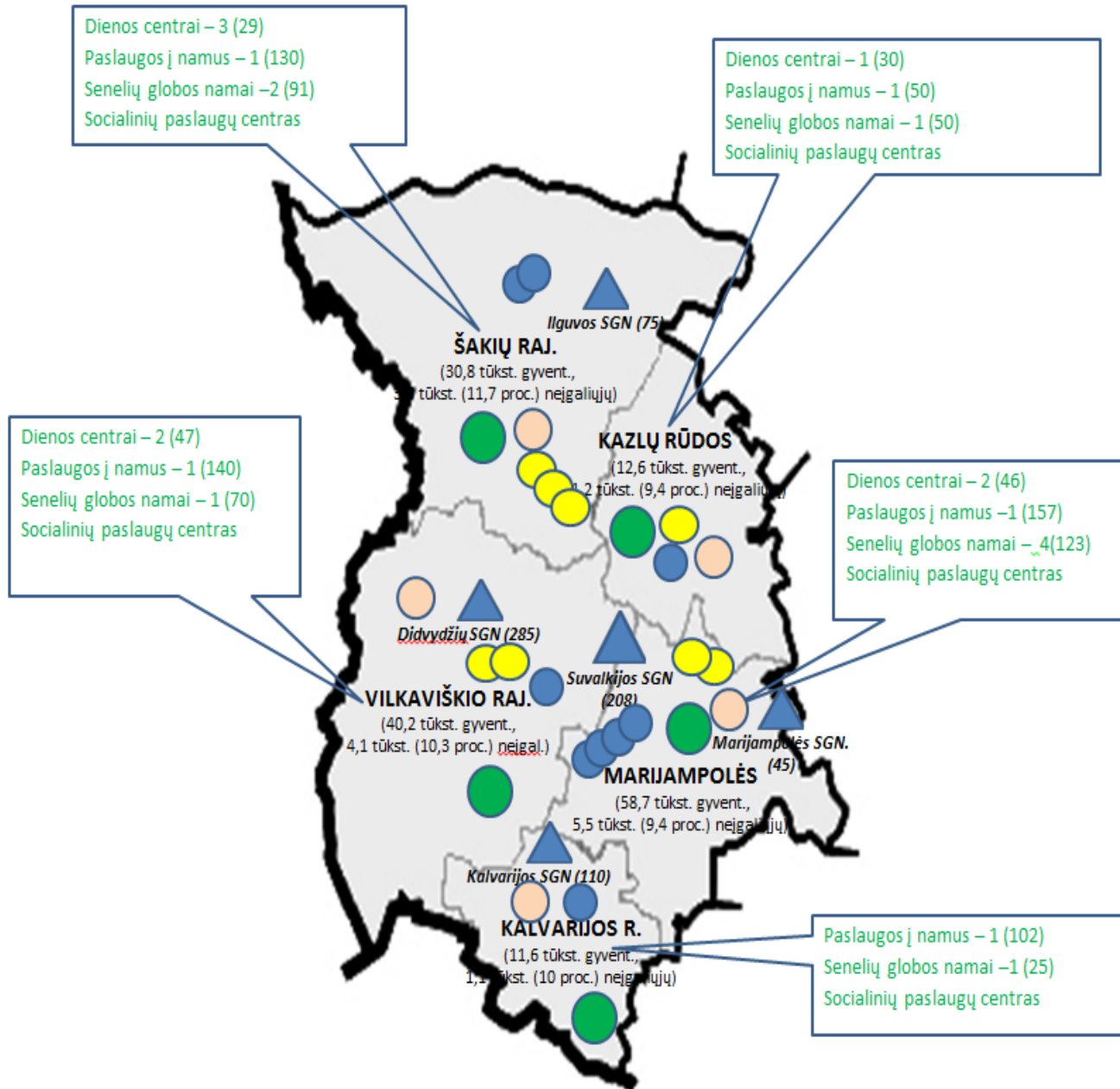
Nestacionarių paslaugų plėtra vaikui ir šeimai Marijampolės regione:

	Vaikų dienos centrai (pagal poreikį)
	GIMK organizacijos (kiekvienoje savivaldybėje ne mažiau kaip po vieną)
	Kompleksinės paslaugos (pagal poreikį)

MARIJAMPOLĖS APSKRITIS

Paslaugos neįgaliesiems, senyvo amžiaus asmenims

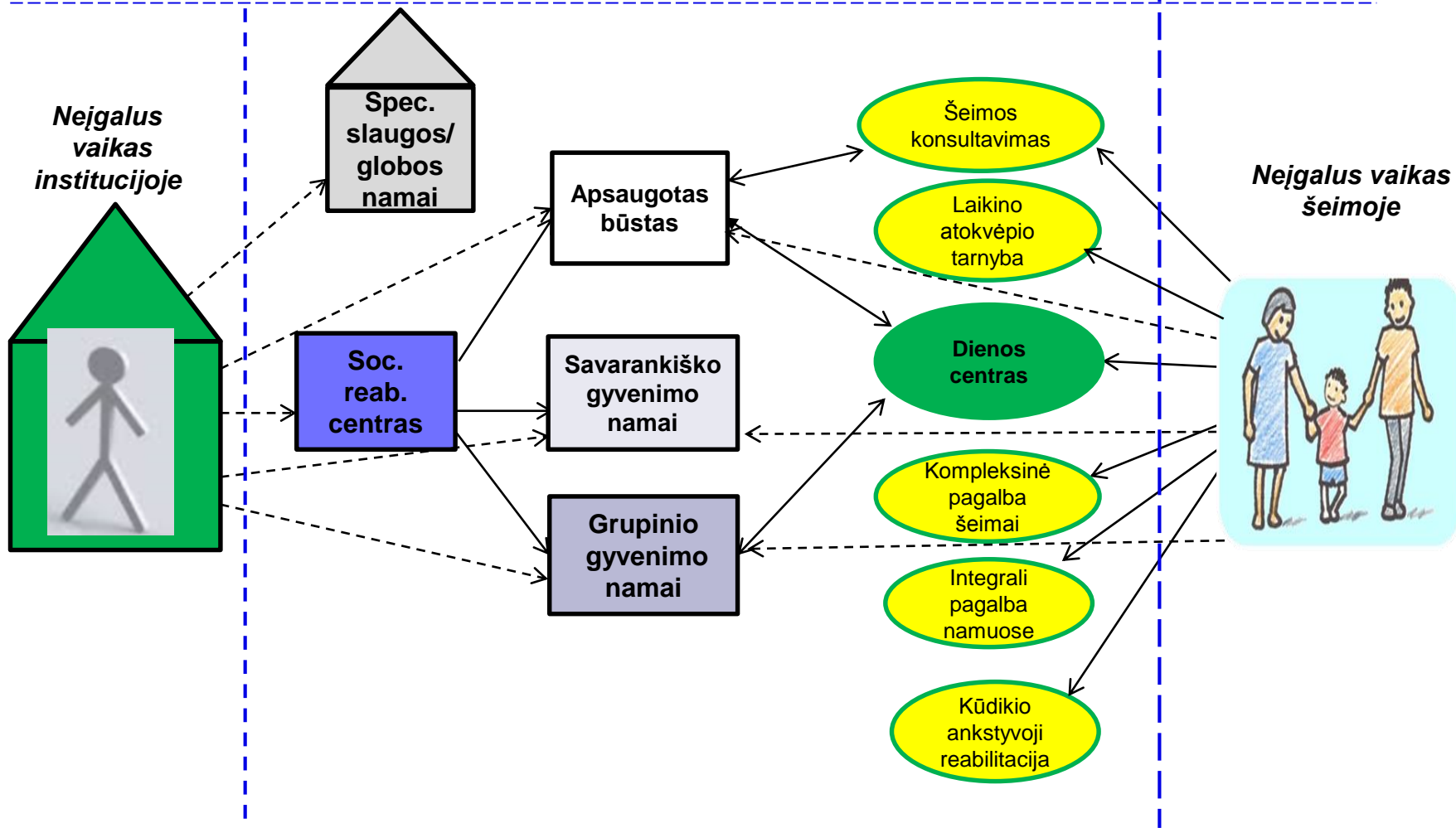

	Dienos centras	8 (152)
	Grupinio gyvenimo namai	-
	Savarankiško gyvenimo namai	-
	Paslaugos į namus	5 (579)
	Senelių globos namai	9 (359)
	Socialinių paslaugų centras	5
	Valstybiniai SGN	5 (723)

Planuojama neįgalių vaikų srityje

Esama situacija

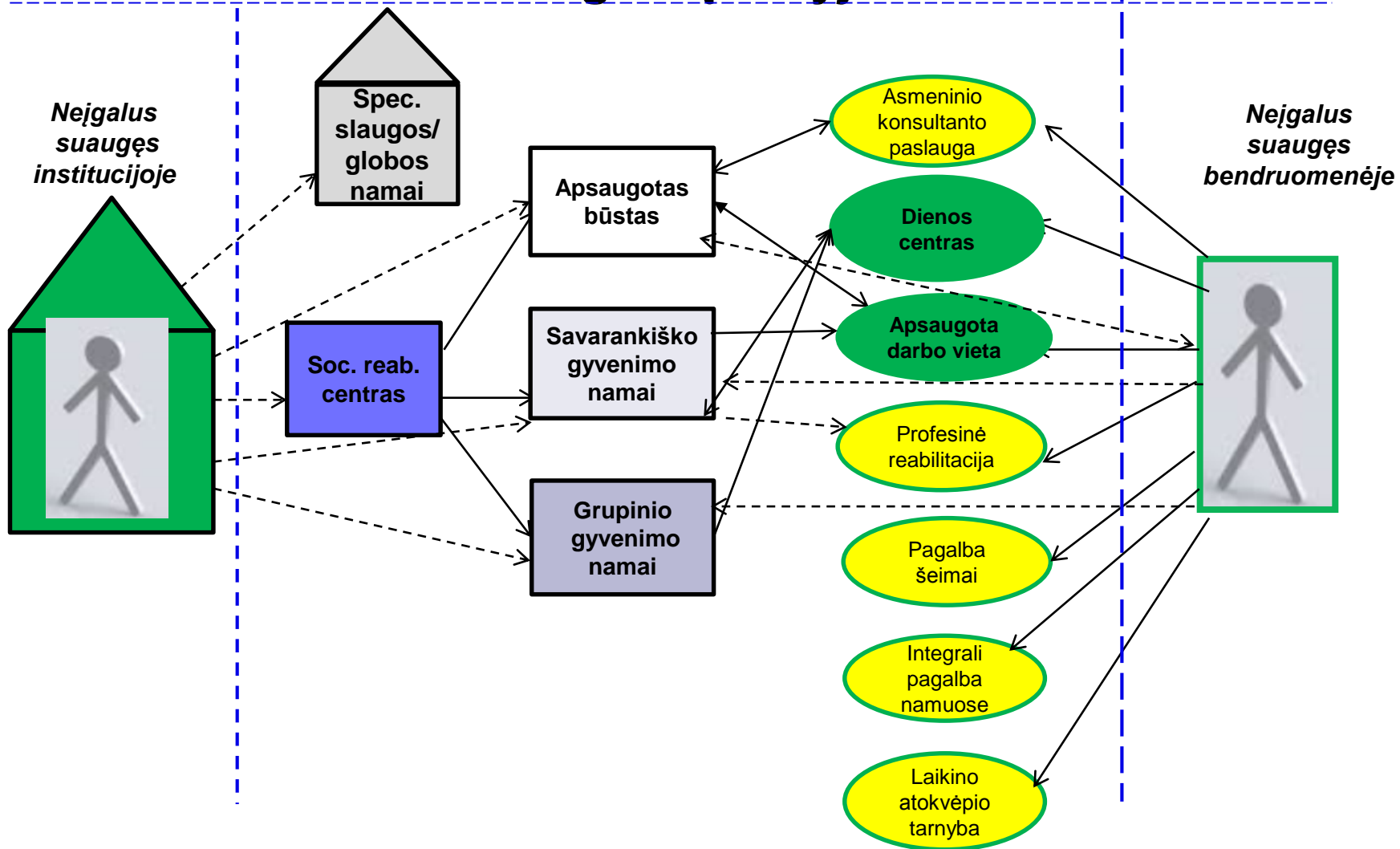
Esama situacija

Esama situacija

Planuojama neįgaliųjų suaugusių srityje

Esama situacija

MARIJAMPOLĖS APSKRITIS

Perspektyvos dėl neįgalųjų:

Pertvarkant Suvalkijos GN reikty:

- 1 soc.reabilitacijos centro (40 vietų)
- 1 spec. slaugos ir globos namų (70 vietų).
Juos galima steigti Suvalkijos SGN
- 3 grupinio gyvenimo namus (30 vietų)
- 3 savarankiško gyvenimo namus (90 vietų)
- 6 apsaugotus būstus (24 vietų),
nuomojant/perkant (5x100 000
Lt)/suteikiant socialinį būstą
- 4 dienos centrus+apsaugotos darbo vietas
(250 vietų). (1-q galima steigti
Suvalkijos SGN patalpose)

22 mln. Lt ERPF
8 mln. Lt (3 m.)

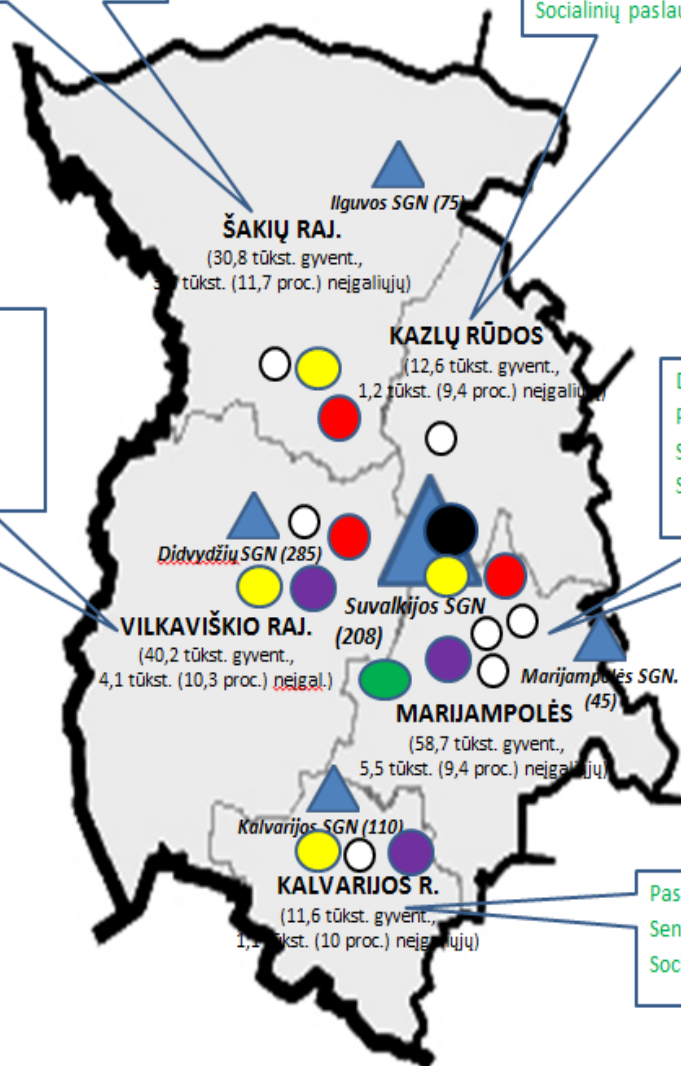
Dienos centrai – 3 (29)
Paslaugos į namus – 1 (130)
Senelių globos namai – 2 (91)
Socialinių paslaugų centras

Dienos centrai – 1 (30)
Paslaugos į namus – 1 (50)
Senelių globos namai – 1 (50)
Socialinių paslaugų centras

Dienos centrai – 2 (47)
Paslaugos į namus – 1 (140)
Senelių globos namai – 1 (70)
Socialinių paslaugų centras

Dienos centrai – 2 (46)
Paslaugos į namus – 1 (157)
Senelių globos namai – 4 (123)
Socialinių paslaugų centras

Paslaugos į namus – 1 (102)
Senelių globos namai – 1 (25)
Socialinių paslaugų centras

N- neįgaliųjų globos įstaigos gyventojams teikiamų paslaugų išlaidos

DABAR			SIŪLOMA		
Paslaugų/įstaigos tipas	Gavėjų skaičius	Išlaidavimo lėšos Lt, metams	Paslaugų/įstaigos tipas	Gavėjų skaičius	Išlaidavimo lėšos Lt, metams
Stacionari socialinės globos įstaiga	300	6 701 400	1 spec. globos ir slaugos namai	80	2 016 000
			1 socialinės reabilitacijos centras	40	1 056 000
			5 grupinio gyvenimo namai + 1 dienos socialinės globos centras	5 x 10 = 50	433 200 + 800 400 = 1 233 600
			3 savarankiško gyvenimo namai + 1-2 dienos užimtumo centrai	3 x 30 = 90	514 080 + 691 200 = 1 205 280
			20 apsaugotų būstų + paslaugos dienos užimtumo centre + apsaugotos darbo vietos	20 x 2 = 40	122 400 + 153 600 + 122 400 = 398 400
			VISO	300	5 909 280

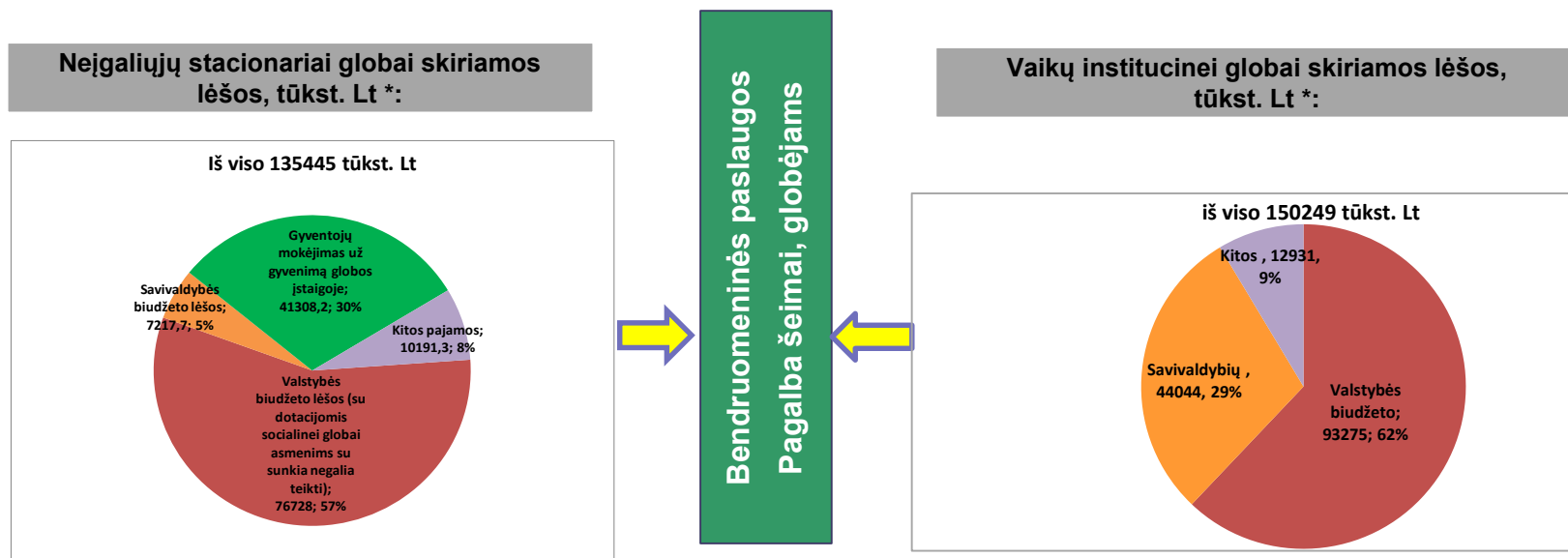
N-ųjų vaikų globos namų gyventojams teikiamų paslaugų išlaidos

Dabar			Siūloma			
Paslaugos/ įstaigos tipas	Gavėjų skaičius	Išlankymo lėšos Lt, metams	Paslaugos/ įstaigos tipas	Gavėjų skaičius	Išlankymo lėšų poreikis	Lėšų poreikis bendruomeninėms paslaugoms
Vaikų globos namai	60 vaikų:	1,9 mln. Lt			Viso 1,87 mln. Lt	Viso 125 tūkst. Lt
	0-9 metai – 13 vaikų		Profesionalūs globėjai/ šeimynos	13 vaikai – 5 šeimų	300 tūkst. Lt	GIMK paslaugos – 5000 Lt per metus
	10-14 metų – 28 vaikai		Bendruomeniniai šeimyninio tipo nameliai	28 vaikai – 4 šeimyninio tipo bendruomeniniai VGN	1000 tūkst. Lt	Vaikų dienos centrai – 60 tūkst. Lt Atviri jaunimo centrai – 30 tūkst. Lt
	15-17 metų – 19 vaikų		Savarankiško gyvenimo namai/ apsaugotas būstas	19 vaikų – 4 apsaugotas būstas/ savarankiško gyvenimo namai	570 tūkst. Lt	Kompleksinės paslaugos – 30 tūkst. Lt

Pertvarkos įgyvendinimo lėšos

Programa vykdoma ES 2014-2020 m. struktūrinės paramos lėšomis.

Vykiant pertvarką perskirstomos lėšos - palaipsniui stacionariai globai skiriamos lėšos perskirstomos paslaugoms bendruomenėje ir šeimoje teikti

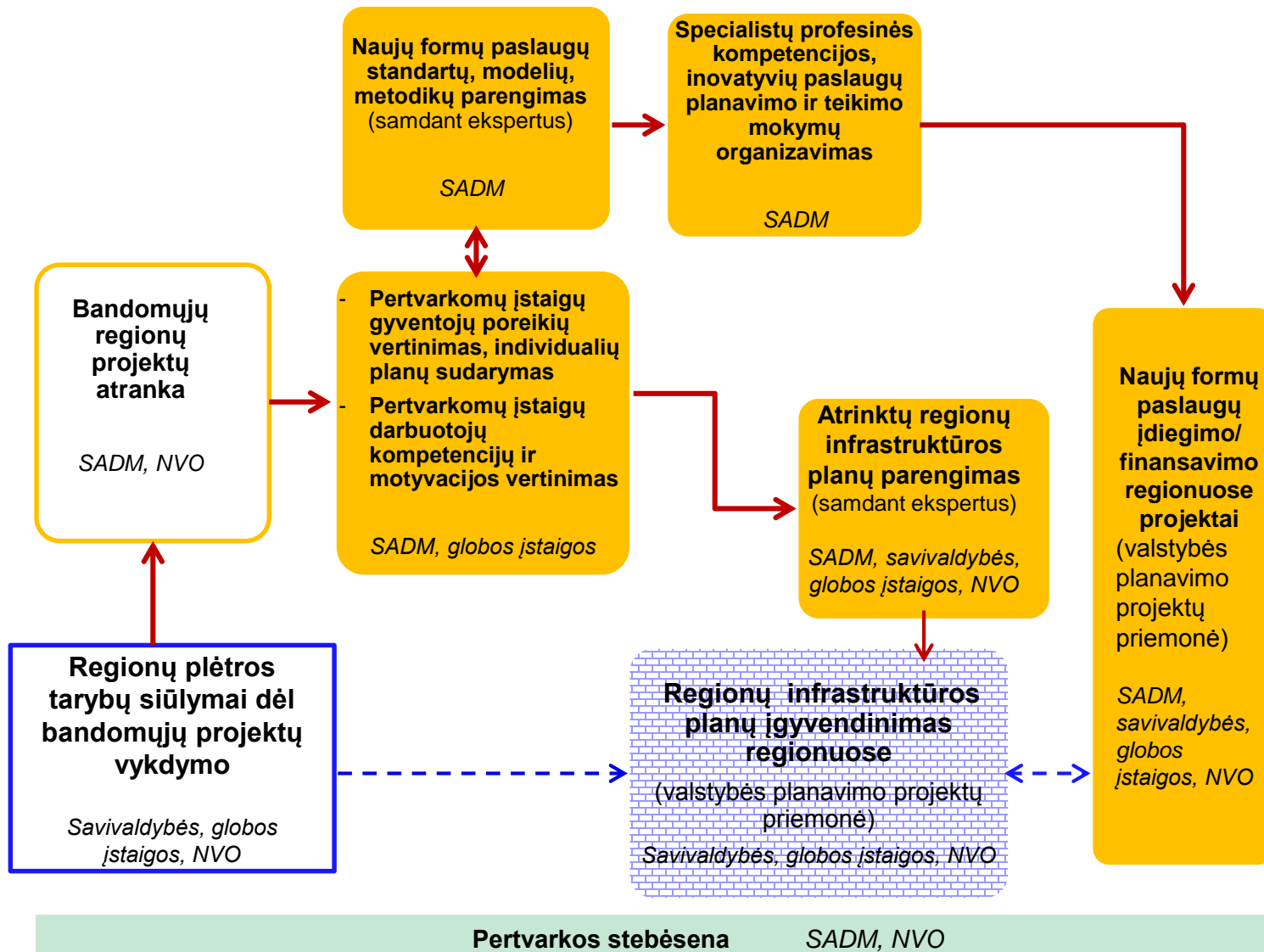

* Lietuvos statistikos departamento duomenys

Pertvarkos priemonių vykdymo schema

SADM, NVO

Visuomenės informavimo ir švietimo priemonės

Pertvarkos vidiniai/išoriniai vertinimai, atliekant kiekybinius/kokybinius tyrimus
SADM, NVO

Siūlymai dėl regiono plėtros tarybos siūlymų-vizijos parengimo

Regiono plėtros tarybos sekretoriato koordinuojamos darbo grupės sudarymas

Į darbo grupę siūloma įtraukti *savivaldybių administracijų socialinių paslaugų, švietimo, sveikatos priežiūros specialistus, įstaigų specialistus; stacionarių globos įstaigų atstovus, regiono nevyriausybinę organizacijų, dirbančių su tiksline grupe, atstovus, kitas nevyriausybinę organizacijas (NVO) ar kaimo bendruomenes*

SADM parengtos formos anketos-klausimyno užpildymas, pateikiant bendrą regiono siūlymą-viziją

Regionų siūlymų-vizijų aptarimai regionų plėtros tarybose

Siūlymų-vizijų pateikimas SADM (atranką vykdysiančiai tarpžinybinė darbo grupei)

Anketa-klausimynas

INFORMACIJA APIE PROJEKTĄ (-US) (pildo pareiškėjas)

Projekto (-ų) veiklų aprašymo gairės,
parengtos SADM

I. BENDROJI INFORMACIJA

Tikslinė (-ės) grupė (-ės), kuriai (-ioms) bus skirtas bandomasis (-ieji) projektas (-ai)

(pabraukti)

- 1) vaikams ir jaunimui su proto/psichikos negalia, jų šeimoms;
- 2) suaugusiems asmenims su proto ir psichine negalia, jų šeimoms;
- 3) likusiems be tėvų globos vaikams, socialinės rizikos vaikams, šeimoms;
- 4) likusiems be tėvų globos kūdikiams.

Įrašoma veikianti regione stacionari socialinės globos įstaiga (-gos), kurią (-ias) siūloma pertvarkyti.

Pertvarkai gali būti siūlomos šių tipų įstaigos:

- *Valstybiniai vaikų ir jaunimo globos namai*
- *Valstybiniai socialinės globos namai neįgaliesiems*
- *Vaikų globos namai (valstybiniai, savivaldybiniai)*
- *Sutrikusio intelekto kūdikių namai (jei regione yra tokia įstaiga). Tai turi papildyti kitą siūlomą pertvarkyti įstaigą - vaikų globos namus ar vaikų ir jaunimo globos namus). Šių įstaigų pertvarka tiesiogiai nesiejama su įstaigų infrastruktūros plėtra. Įstaigą privalu įtraukti numatant, kad likę be tėvų globos kūdikių (bes sunkios negalios) nebus apgyvendinami sutrikusio vystymosi kūdikių namuose, numatant juose teikti sveikatos (ankstyvosios korekcijos ir kt. paslaugas), socialines ir ugdymo nestacionarias paslaugas vaikams ir šeimoms, ypač neįgaliesiems vaikams, spec. slaugos ir globos, soc. reabilitacijos paslaugas ir pan.*

II. ESAMA SITUACIJA

...

III. REGIONO SIŪLYMAS IR VIZIJA

....

Anketos-klausimyno struktūra (2)

II. ESAMA SITUACIJA *didžiąją dalį informacijos siūlytina pateikti struktūrizuotai pagal pateikiamą pvz.*

_____ apskritis (esama situacija neįgalių srityje)

Valstybiniai _____ globos namai		Valstybiniai _____ globos namai		Valstybiniai _____ globos namai	
savivaldybė		_____savivaldybė		_____savivaldybė	
_____ grupė vaikų darželyje (trumpalaikė globa)	Slaugos personalas + individualini pagalbos	_____ senelių globos namų slaugos padalinys	Slaugos personalas + individualini pagalbos + užimtumo	_____ jaunuolių centras (trumpalaikė globa)	Slaugos+Psich ologai +socialiniai darbuotojai
_____ NVO, teikianti transporto paslaugas	Asmeniniai asistentai	_____ senelių globos namų dienos užimtumo centro padalinys	_____ senelių globos namai (ilgalaikė globa)
Socialinių paslaugų centro (SPC) pagalbos į namus padalinys	Individualini pagalbos personalas+Socialiniai darbuotojai	SPC dienos centras	_____ vaikų globos namų neįgaliųjų grupė
SPC savarankiško gyvenimo namų padalinys	Socialiniai darbuotojai	_____ PPT (psichologinės pagalbos/šeim os konsultavimas)	Psichologai	_____ "_____ sutrikusio vystymosi kūdikų namai
				_____ psichikos sveikatos centro dienos centras
				_____ NVO, teikianti transporto paslaugas
				SPC paramos šeimai tarnyba

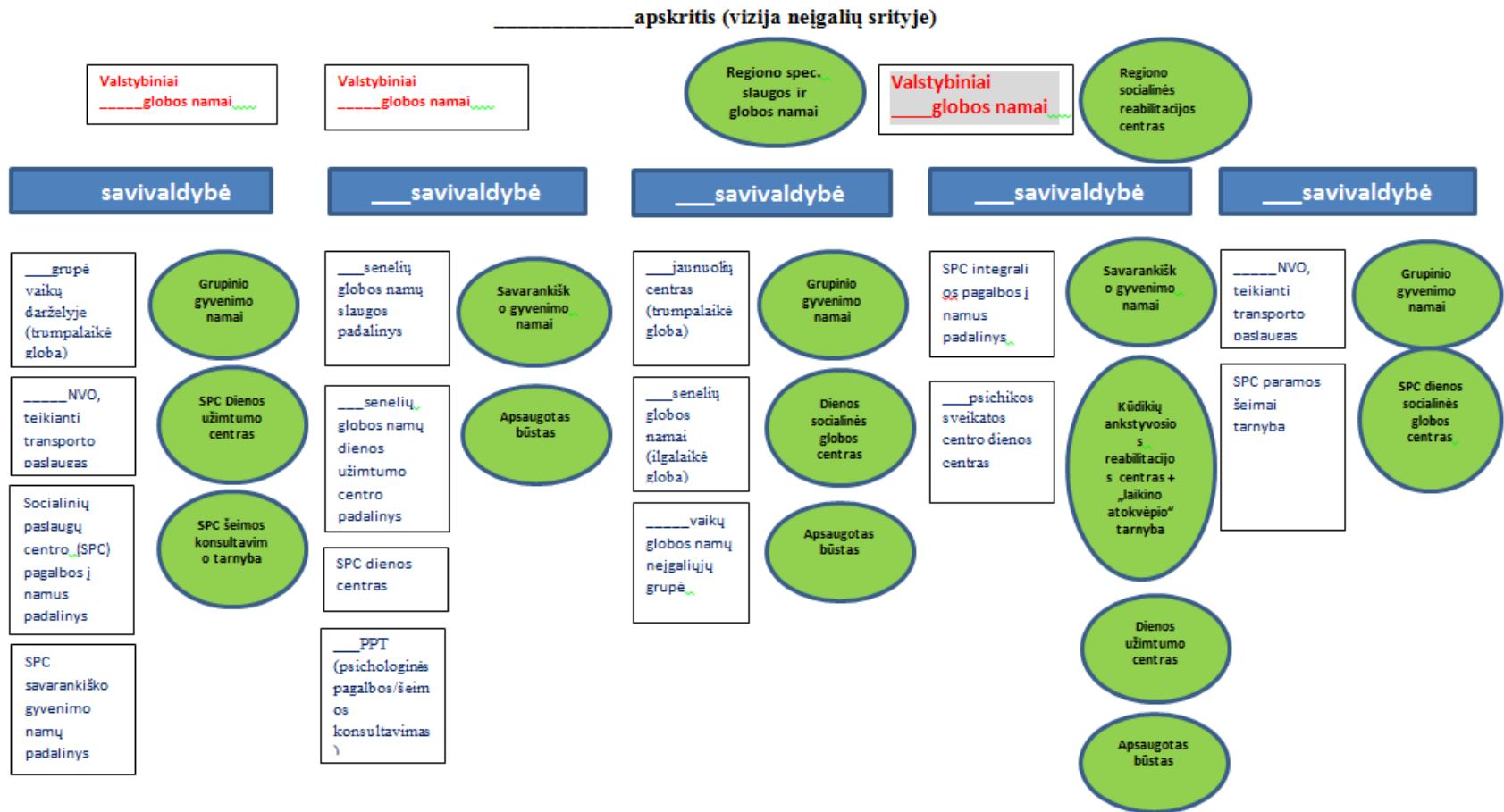
Detalizuota informacija apie esamą paslaugų infrastruktūrą, asmenų, apgyvendinamų institucinėje globoje skaičių ir kt.

Informacija apie stacionarią globos įstaigą (-as), kurią (-ias) planuojama pertvarkyti regione

Anketos-klausimyno struktūra (3)

III. REGIONO SIŪLYMAS IR VIZIJA *didžiąją dalį informacijos siūlytina pateikti struktūrizuotai pagal pvz.*

Anketos-klausimyno struktūra (4)

III. REGIONO SIŪLYMAS IR VIZIJA (2)

Detalizuota informacija apie bendruomeninių paslaugų tikslinei grupei poreikį (paslaugų/ įstaigų)	<p>Aprašomas preliminarus bendruomeninių paslaugų tikslinei grupei poreikis. <i>Pabrėžtina tai, kad pertvarka siekiama ilgalaikio tvaraus perėjimo nuo institucinės globos prie bendruomenėje ar šeimoje teikiamų paslaugų. Ja nesiekama tik perkelti stacionarių globos gyventojų į kitas įstaigas ir paslaugas teikti sena tvarka.</i></p> <p>Surašoma galima infrastruktūra. <i>Planuojant infrastruktūrą, neapsiribojama vien savivaldybės pavaldumo įstaigomis – privalu įtraukti ir NVO ar kaimo bendruomenes</i></p>
Lėšų poreikis. Siūlymai dėl finansavimo pasibaigus projektui	<p><i>Nurodomas preliminarus lėšų poreikis infrastruktūrai sukurti ir paslaugoms finansuoti, pasibaigus projektams</i></p>
Savivaldybių indėlis	<p><i>Patalpos, prisidėjimas prie infrastruktūros kūrimo proc., lėšos darbuotojų mokymams ir pan.</i></p>
Kita informacija, įrodanti savivaldybių ir siūlomos pertvarkyti globos įstaigos (-ų) motyvaciją	
Siūlymai SADM dėl pertvarkos eigos	

Paslaugos neįgaliesiems ir jų šeimoms

Neįgaliesiems ir jų šeimoms gali būti numatomos šios paslaugos:

- *specializuota slauga ir globa institucijoje slaugomiems; socialinė rehabilitacija (tarpinė paslauga, numatanti intensyvią pagalbą po ilgos stacionarios globos arba hospitalizacijos tam, kad pasirengti gyventi bendruomenėje gaunant bendruomenines paslaugas); apgyvendinimas grupinio gyvenimo namuose suteikiant galimybę dienos metu naudotis bendruomeninėms paslaugomis; apsaugotas būstas; apsaugotos darbo vietos; dienos užimtumo paslaugos ar užimtumo programos; abilitacinės ir savarankiško gyvenimo įgūdžių edukacinės paslaugos; aktyvi asmeninė socialinio darbuotojo pagalba – socialinių įgūdžių ir palaikymo paslaugos; šeimos konsultavimo paslauga ir pagalbos šeimai programos; šeimų savitarpio pagalbos grupių organizavimas; vaikų raidos sutrikimų ankstyvoji rehabilitacija; sveikatos priežiūros ir konsultavimo paslaugos šeimai, besilaukiančiai neįgalaus vaiko ar jį auginančiai ir pan.*

Pagrindiniai paslaugų įstaigų neįgaliesiems tipai:

- *specializuoti slaugos ir globos namai (iki 100 vietų)*
- *socialinės rehabilitacijos centras (iki 40 vietų)*
- *grupinio gyvenimo namai (iki 10 neįgalųjų atskirose patalpose (name, bute))*
- *savarankiško gyvenimo namai (iki 40 vietų)*
- *dienos užimtumo centras (iki 80 lankytojų)*
- *dienos socialinės globos centras (iki 50 lankytojų)*
- *apgyvendinimas apsaugotame būste (po 2-3 gyventojus bute). Planuojant šią paslaugą įvertinama galimybė ir nuomoti, ne tik pirkti*

Planuojant pagalbą neįgaliesiems ir jų šeimoms, siūlytina įvertinti tai, kad daugelį paslaugų šeimai ar dienos užimtumo paslaugų galima organizuoti esamuose socialinių paslaugų centruose, daugiafunkciniuose centruose, ugdymo centruose, nekuriant naujų įstaigų.

Bendruomeninių paslaugų infrastruktūra dalinai savarankiškiems neįgaliesiems, vaikams ir šeimoms turi būti kuriama neatokiose vietovėse, t.y. ten, kur bus galima sudaryti sąlygas naudotis bendra sveikatos, švietimo, kultūros paslaugų infrastruktūra

Paslaugos likusiems be tėvų globos vaikams, socialinės rizikos vaikams, šeimoms

Likusiems be tėvų globos vaikams, socialinės rizikos vaikams, šeimoms gali būti numatomos šios paslaugos:

- globėjų šeimos; naujos šeimynos; vaikų dienos užimtumas; pozityvios tėvystės mokymo programos; gimdyvių ir naujagimių priežiūros koordinuota priežiūra; pagalbos šeimai, patiriančiai krizę ar socialinę riziką, programos; asmeninio asistento vaikui ir šeimai paslaugos; specializuotos programos vaikams, turintiems emocinių ar elgesio sutrikimų; pagalba globėjams ir įtėviams (individualios konsultacijos, psichologinė pagalba, įskaitant kompleksinę pagalbą globojamam vaikui; apsaugotas būstas ar savarankiško gyvenimo namai (siūlytina nuomoti gyvenamąsias patalpas) jaunuoliams, paliekantiems institucinės globos sistemą; socialinė globa bendruomeniniuose vaikų globos nameliuose (gali būti nuomojamos gyvenamosios patalpos) ir pan.

Pagrindiniai paslaugų vaikams, likusiems be tėvų globos vaikams ir šeimoms (globėjams ir įtėviams) įstaigų tipai:

- globėjų šeimos ir šeimynos
- bendruomeniniai vaikų globos namai (iki 8 vietų atskirose patalpose (name, bute)
- apsaugotas būstas paliekantiems institucinę globą jaunuoliams (2-3 gyventojus bute) ar savarankiško gyvenimo namai (5-8 jaunuoliai)
- vaikų dienos centrai ar atviri jaunimo centrai
- kompleksiskai teikiamos pagalbos šeimai centrai

Planuojant pagalbą likusiems be tėvų globos, socialinės rizikos vaikams, šeimoms, prioritetas teikiamas ne pastatų statybai, bet „minkštosioms“ paslaugoms šeimai, globėjams ir pan. Bendruomeniniai vaikų globos namai kuriami tik tiems vaikams, kuriems nerandama kitų alternatyvų. Vaikų dienos centrų, pagalbos šeimai centrų veiklai, psichosocialinei pagalbai siūlytina panaudoti esamą infrastruktūrą, pvz., daugiafunkcinius centrus, socialinių paslaugų centrus.

Užpildytus anketas-klausimynus prašoma
pateikti SADM ne vėliau kaip iki
2014 m. spalio 1 d.

AČIŪ UŽ DĒMESĪ !

